GENERALINĖS ADVOKATĖS
ELEANOR SHARPSTON IŠVADA,
pateikta 2014 m. spalio 21 d.[1]

Byla C-623/13

Ministre de l'Économie et des Finances
prieš
Gérard de Ruyter

(Conseil d'État (Prancūzija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Socialinė apsauga — Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 — Materialinė taikymo sritis — Pajamos iš turto — Tiesioginis ir pakankamai reikšmingas įmokų ir Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje išvardytas socialinės apsaugos sritis reglamentuojančių teisės aktų ryšys“

1. Šis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) (toliau – *Conseil d'État* arba prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su klausimu, ar Reglamentas Nr. 1408/71[2] taikomas įmokoms nuo pajamų iš turto, kurios vėliau specialiai skiriamos socialinės apsaugos sistemai finansuoti. Atsakymas į šį klausimą susijęs su šio reglamento 4 straipsnio, kuriame išvardytos socialinės apsaugos sritys, patenkančios į materialinę reglamento taikymo sritį, aiškinimu.

2. Dviejuose 2000 m. priimtuose sprendimuose[3] Teisingumo Teismas jau yra iš esmės nusprendęs, kad Prancūzijoje nuo veiklos pajamų ir kompensacinių pajamų[4] mokama bendroji socialinė įmoka (*contribution sociale généralisée*, toliau – CSG) ir įmoka socialinei skolai padengti (*contribution pour le remboursement de la dette sociale*, toliau – CRDS) yra tiesiogiai ir pakankamai reikšmingai susijusios su teisės aktais, kuriais reglamentuojamos Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje išvardytos socialinės apsaugos sritys, ir todėl jos patenka į šio reglamento materialinę taikymo sritį. Šis požiūris grindžiamas tuo, kad, kitaip nei mokesčiai, iš kurių finansuojamos bendrosios valstybės išlaidos, šios įmokos specialiai ir tiesiogiai skirtos Prancūzijos socialinės apsaugos sistemai finansuoti arba Prancūzijos bendrosios socialinės apsaugos sistemos deficitui padengti[5]. Todėl buvo pripažinta, kad tokių įmokų, skaičiuojamų nuo Prancūzijoje gyvenančių asmenų, kuriems taikomi kitos valstybės narės socialinės apsaugos teisės aktai (paprastai todėl, kad jie dirba kitoje valstybėje), veiklos pajamų ir kompensacinių pajamų taikymas nesuderinamas tiek su socialinės apsaugos teisės aktų sutapimo draudimu, numatytu Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalyje, tiek su Sutartyje numatytomis laisvo darbuotojų judėjimo ir įsisteigimo laisvės garantijomis.

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (OL L 149, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 35), iš dalies pakeistas ir atnaujintas 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3) ir vėliau iš dalies pakeistas 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1992/2006 (OL L 392, p. 1). Reglamentas Nr. 1408/71 pakeistas 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 5 t., p. 72). Tačiau pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms dar taikomas Reglamentas Nr. 1408/71.

3 — Sprendimas *Komisija / Prancūzija* (C-34/98, EU:C:2000:84) ir Sprendimas *Komisija / Prancūzija* (C-169/98, EU:C:2000:85).

4 — Šios pajamų kategorijos visų pirma apima darbo užmokestį, pensijas ir bedarbio pašalpas.

5 — Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:84) 36 ir 37 punktai ir Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:85) 34 ir 35 punktai.

3. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar tokie argumentai taikomi ir Prancūzijos nustatytiems panašaus pobūdžio mokesčiams nuo pajamų iš turto, o ne nuo veiklos arba kompensacinių pajamų. Ar Reglamento Nr. 1408/71 tikslas užtikrinti laisvą pagal darbo sutartį ir savarankiškai dirbančių asmenų judėjimą Europos Sąjungoje reiškia, kad jo taikymo sritis ribojama mokesčiais, renkamais nuo pajamų, susijusių su profesinės veiklos vykdymu?

4. Šis klausimas kyla todėl, kad Nyderlandų pilietis G. de Ruyter, kuris mokesčių tikslais nuolat gyvena Prancūzijoje, ginčija CSG, CRDS ir kitas socialines įmokas, specialiai skirtas socialinės apsaugos sistemai finansuoti, kurias pastaroji valstybė narė reikalauja mokėti nuo pajamų, gautų pagal tam tikras rentos iki gyvos galvos sutartis, kurias jis sudarė Nyderlanduose (toliau – jo rentos iki gyvos galvos arba rentos iki gyvos galvos) ir kurios nesusijusios su jo profesine veikla. Jis teigia dirbantis Nyderlanduose ir todėl jam turėtų būti taikomi tik šios šalies socialinės apsaugos teisės aktai.

Teisės aktai

Europos Sąjungos teisė

5. Taryba priėmė Reglamentą Nr. 1408/71 pirmiausia remdamasi EEB sutarties 51 straipsniu (dabartinis SESV 48 straipsnis), siekdama suderinti įvairių valstybių narių socialinės apsaugos teisės aktus ir taip kiek įmanoma sumažinti nacionalinės teisės aktų sudaromas kliūtis laisvam visų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį ir savarankiškai, judėjimui. Reglamento Nr. 1408/71 preambulėje visų pirma numatyta:

„<...>

<...> nacionalinių socialinės apsaugos teisės aktų nuostatų koordinavimas priklauso darbuotojų, kurie yra valstybių narių piliečiai, persikėlimo laisvės pagrindiniams principams ir turėtų padėti kelti jų gyvenimo lygį bei užimtumo sąlygas; [pirma konstatuojamoji dalis]

<...>

<...> būtina atsižvelgti į nacionalinės socialinės apsaugos teisės aktų specifinius bruožus ir parengti tik derinimo [koordinavimo] sistemą; [ketvirta konstatuojamoji dalis]

<...> tokiu derinimu [koordinavimu] būtina Bendrijoje garantuoti vienodą požiūrį pagal skirtingus nacionalinės teisės aktus darbuotojams, gyvenantiems valstybėse narėse <...>; [penkta konstatuojamoji dalis]

<...> koordinavimo nuostatos turi garantuoti, kad persikeliantys [judantys] Bendrijoje darbuotojai <...> išsaugotų savo teises ir naudotųsi įgytais ir įgyjamais pranašumais [išsaugotų savo įgytas ir įgyjamas teises ir garantijas]; [šešta konstatuojamoji dalis]

<...>

<...> pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir savarankiškai dirbantiems asmenims, judantiems Bendrijoje, turėtų būti taikoma tik vienos valstybės narės socialinės apsaugos sistema, kad taikant nacionalinės teisės aktus būtų išvengta sutapimų ir dėl to susiklostančių sudėtingų situacijų; [aštunta konstatuojamoji dalis]

<...>

<...> siekiant [kuo veiksmingiau] garantuoti visų valstybės narės teritorijoje dirbančių darbuotojų vienodą vertinimą, reikia nustatyti, kad pagal bendrą taisyklę jiems taikomi teisės aktai tos valstybės narės, kurios teritorijoje atitinkamas pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ar savarankiškai dirbantis asmuo dirba; [dešimta konstatuojamoji dalis]

<...>“

6. Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio a punkte nurodyta, kad „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“ reiškia „bet kurį asmenį, apdraustą privalomu arba neprivalomu nuolatiniu draudimu nuo vieno ar daugiau draudiminių įvykių, kuriuos apima pagal darbo sutartį dirbančių asmenų arba savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos sistemos arba valstybės tarnautojų speciali sistema“.

7. Pagal Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnio j punktą „teisės aktai“ reiškia „kiekvienos atskiros valstybės narės statutus, reglamentus ir kitas nuostatas bei visas kitas įgyvendinimo priemones, esamas ar būsimas, susijusias su socialinės apsaugos sritimis ir sistemomis, kurioms taikomas [taikomos] 4 straipsnio 1 ir 2 dalis [dalys] arba su tomis specialiomis, nesusijusiomis su įmokų mokėjimu, išmokomis, kurioms taikomas [taikoma] 4 straipsnio 2a dalis“.

8. Reglamento Nr. 1408/71 2 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, kuriems taikomas šis reglamentas, o būtent „pagal darbo sutartį dirbantys asmenys ar savarankiškai dirbantys asmenys ar studentai, kuriems yra taikomi ar buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai ir kurie yra vienos iš valstybių narių piliečiai arba asmenys be pilietybės ar pabėgėliai, gyvenantys kurios nors valstybės narės teritorijoje, bei jų šeimos nariai ir maitintojo netekę asmenys“.

9. Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje „Taikymo sritys“ nustatyta:

„1. Šis reglamentas taikomas visiems teisės aktams, kurie apima šias socialinės apsaugos sritis:

a) ligos ir motinystės išmokas;

b) invalidumo išmokas, įskaitant tas, kurios skirtos darbingumui išsaugoti ar atgauti;

c) senatvės išmokas;

d) išmokas išlaikytiniams;

e) išmokas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų;

f) išmokas mirties atveju;

g) bedarbio išmokas;

h) išmokas šeimai.

2. Šis reglamentas taip pat taikomas visoms bendrosioms ir specialioms socialinės apsaugos sistemoms, nepaisant to, ar jos susijusios ar nesusijusios su įmokų mokėjimu, bei sistemoms, susijusioms su darbdavio ar laivo savininko atsakomybe mokant 1 dalyje nurodytas išmokas.

<...>“

10. Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinės dalies „Taikytinų teisės aktų nustatymas“ 13 straipsnyje numatyta:

„1. Laikantis 14c ir 14f straipsnių, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tokie teisės aktai nustatomi remiantis šios antraštinės dalies nuostatomis.

2. Laikantis 14–17 straipsnių:

a) vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje arba įmonės, kurioje jis dirba, buveinė juridiškai įregistruota ar veiklos vieta arba jį nusamdęs asmuo yra kitos valstybės narės teritorijoje;

<...>“ [6]

Prancūzijos teisė

11. Pagal *Code général des impôts* (Bendrasis mokesčių kodeksas) 1600-0 C straipsnį fiziniai asmenys, kurie mokesčių tikslais nuolat gyvena Prancūzijoje, apmokestinami CSG, apskaičiuojama nuo sumos iki mokesčių mokėjimo, nuo kurios nustatomas pajamų mokestis, taikomas šiame straipsnyje numatytoms pajamoms iš turto [7]. Visų pirma CSG mokama nuo pajamų iš nekilnojamojo turto („revenus fonciers“), rentos iki gyvos galvos už atlygį („rentes viagères constituées à titre onéreux“) [8], pajamų iš investicijų („revenus de capitaux mobiliers“) ir tam tikro kapitalo prieaugio („plus-values“) (*Code de la sécurité sociale* (Socialinės apsaugos kodeksas) L. 136-6 straipsnis).

12. Pagal Bendrojo mokesčių kodekso 1600-0 G ir 1600-0 H straipsnius, kuriuos taip pat reikia sieti su Socialinės apsaugos kodekso L. 136-6 straipsniu, šie asmenys taip pat apmokestinami ir CRDS, kuri mokama nuo tų pačių pajamų.

13. Galiausiai, pagal Bendrojo mokesčių kodekso 1600-0 Fbis straipsnio redakciją, galiojusią klostantis pagrindinės bylos aplinkybėms, šie asmenys taip pat apmokestinami 2 % socialiniu mokesčiu („prélèvement social“) nuo tokių pajamų ir nuo 2004 m. liepos 1 d. pagal *Code de l'action sociale et des familles* (Socialinės paramos ir šeimos kodeksas) L. 14-10-4 straipsnį – papildoma 0,3 % įmoka. Pastaroji pirmą kartą mokėta nuo pajamų iš turto, gautų 2003 m.

14. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad iš šių įmokų finansuojama Prancūzijos privalomoji socialinės apsaugos sistema. Iš CSG finansuojamos sveikatos draudimo išmokos, šeimos išmokos, neįmokinės senatvės pensijos ir slaugos išmokos. CRDS pervedama į *Caisse d'amortissement de la dette sociale* (Socialinės skolos padengimo fondas) ir yra skirta socialinės apsaugos deficitui padengti. 2 % socialinis mokestis mokamas į *Caisse nationale d'allocations familiales* (Nacionalinė šeimos išmokų kasa) ir *Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés* (Nacionalinė pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų senatvės pensijų draudimo kasa). Papildoma 0,3 % įmoka mokama į *Caisse nationale de solidarité pour l'autonomie* (Nacionalinė solidarumo siekiant savarankiškumo kasa).

6 — Reglamento Nr. 1408/71 14, 14c, 14f ir 17 straipsniai šiai bylai nesvarbūs.

7 — Šiame skirsnyje nurodytos Prancūzijos bendrojo mokesčių kodekso ir Socialinės apsaugos kodekso nuostatos, kurios, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo manymu, taikytinos pagrindinėje byloje.

8 — Renta iki gyvos galvos už atlygį yra draudimo produktas, kurį nusipirkusiam rentos gavėjui draudikas už tam tikrą vienkartinę įmoką ateityje nustatytą laikotarpį (pavyzdžiui, iki rentos gavėjo mirties) reguliariai moka išmokas.

Faktinės aplinkybės, procesas ir prejudicinis klausimas

15. Gérard de Ruyter mokesčių tikslais gyvena Prancūzijoje nuo 1994 m. Nuo 1996 m. jis dirba Nyderlanduose įsteigtoje bendrovėje. G. de Ruyter deklaravo 1997–2004 m. pajamas, kurias sudaro darbo užmokestis, pajamos iš investicijų, pelnas iš pramoninės ir komercinės veiklos bei rentos iki gyvos galvos. Darbo užmokestį jis gavo tik Nyderlanduose. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, jog rentos iki gyvos galvos nėra G. de Ruyter veiklos pajamų dalis, nes jis nenurodė, kad jos buvo mokamos iš anksčiau sukaupto kapitalo, prie kurio prisidėjo jo darbdavys.

16. Kadangi G. de Ruyter mokesčių tikslais gyvena Prancūzijoje, visos jo pajamos, įskaitant rentas iki gyvos galvos, apmokestintos Prancūzijoje taikomu pajamų mokesčiu. Be to, jo gautos rentos iki gyvos galvos apmokestintos CSG, CRDS, 2 % socialiniu mokesčiu ir nuo 2003 m. 0,3 % papildoma įmoka.

17. Marselio ir Nimo pirmos instancijos administraciniai teismai atmetė G. de Ruyter pateiktus skundus dėl sprendimų, kuriais jam nustatyta prievolė mokėti šias įmokas. Išnagrinėjęs apeliacinį skundą Marselio apeliacinis administracinis teismas panaikino šiuos sprendimus ir atleido G. de Ruyter nuo įvairių socialinių įmokų, taikomų rentoms iki gyvos galvos, kurias jis buvo gavęs 1997–2004 m., mokėjimo. Iš esmės šis sprendimas grindžiamas tuo, kad nuo šių pajamų jis jau sumokėjo socialines įmokas Nyderlanduose. Todėl papildomų socialinių įmokų taikymas Prancūzijoje yra kliūtis naudotis laisvo judėjimo teisėmis.

18. Biudžeto, valstybės turto, valstybės tarnybos ir valstybės reformos ministras (toliau – ministras) apskundė šiuos sprendimus kasacine tvarka *Conseil d'État*, ši juos panaikino remdamasi tuo, kad apeliacinis administracinis teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, jog ginčijamomis įmokomis ribojama mokesčių mokėtojo teisė laisvai judėti Europos Sąjungoje, ir nenagrinėjo klausimo, ar Europos Sąjungoje yra priemonių, skirtų šiam dvigubam apmokestinimui pašalinti. *Conseil d'État* G. de Ruyter teigė, kad pagal teisės aktų sutapimo draudimą, numatytą Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalyje, jam turėtų būti taikomi tik Nyderlandų socialinės apsaugos teisės aktai, kuriais reglamentuojami socialinės apsaugos klausimai. Ministras iš esmės tvirtino, jog, CSG, CRDS, socialinio mokesčio, papildomos įmokos ir socialinės apsaugos teisės aktų ryšio nepakanka, kad būtų taikomas šis reglamentas.

19. Atsižvelgdama į tai, kad sprendimas dėl kasacinio skundo susijęs su Reglamento Nr. 1408/71 taikymo srities aiškinimu, *Conseil d'État* prašo priimti prejudicinį sprendimą dėl šio klausimo:

„Ar tokios mokestinės įmokos nuo pajamų iš turto, kaip [CSG], [CRDS], 2 % socialinis mokestis ir [0,03 %] papildoma įmoka, vien dėl to, kad jos yra Prancūzijos privalomosios socialinės apsaugos sistemos finansavimo dalis, yra tiesiogiai ir reikšmingai susijusios su atitinkamomis [Reglamento Nr. 1408/71] 4 straipsnyje išvardytomis socialinės apsaugos sritimis ir dėl to patenka į šio reglamento taikymo sritį?“

20. Rašytines pastabas pateikė G. de Ruyter, Prancūzijos vyriausybė ir Europos Komisija. Nors Prancūzijos vyriausybė prašė surengti teismo posėdį, jis nebuvo surengtas.

Vertinimas

Pirminės pastabos

21. Pirmiausia trumpai nurodysiu pagrindinius Reglamente Nr. 1408/71 numatytos valstybių narių socialinės apsaugos sistemų koordinavimo sistemos bruožus ir Teisingumo Teismo sprendimuose *Komisija / Prancūzija*[9] pateiktus svarbius paaiškinimus dėl to, kada mokesčiai patenka į šio reglamento taikymo sritį.

22. Tačiau, kaip aiškiai pabrėžė Teisingumo Teismas, šios dvi bylos su socialinių įmokų rinkimu susijusios tik tiek, kiek tokios įmokos susijusios su veiklos pajamomis ir kompensacinėmis pajamomis, kurias gauna Prancūzijoje gyvenantys pagal darbo sutartį ir savarankiškai dirbantys asmenys, kurie toje valstybėje narėje apmokestinami dėl kitoje valstybėje narėje vykdomos profesinės veiklos[10]. Todėl toliau nagrinėsiu, ar įmokoms, kurios specialiai skiriamos socialinės apsaugos sistemai finansuoti, bet mokamos nuo pajamų, *nesusijusių* su profesinės veiklos vykdymu, taip pat taikomas Reglamentas Nr. 1408/71, atsižvelgiant į šio reglamento tikslą užtikrinti pagal darbo sutartį ir savarankiškai dirbančių asmenų judėjimo laisvę. Ar tokias įmokas ir teisės aktus, kuriais reglamentuojami socialinės apsaugos klausimai, sieja tiesioginis ir pakankamai reikšmingas ryšys?

23. Galiausiai, trumpai aptarsiu klausimą, ar, jeigu darytume prielaidą, kad nagrinėjamos įmokos patenka į šio reglamento taikymo sritį, jos būtų suderinamos su šio reglamento 13 straipsnio 1 dalyje numatytu socialinės apsaugos teisės aktų sutapimo draudimu.

Teismų praktikoje numatytos nuostatos dėl Reglamento Nr. 1408/71

24. Valstybės narės kompetentingos organizuoti savo socialinės apsaugos sistemas[11]. Nesant suderintų teisės normų, kiekviena valstybė narė pati nustato sąlygas, kuriomis reglamentuojama teisė arba pareiga apsidrausti pagal socialinio draudimo sistemą, apdraustų asmenų mokėtinų įmokų dydį[12] ir pajamas, į kurias atsižvelgiama skaičiuojant socialinio draudimo įmokas[13]. Tačiau naudodamosi šia teise valstybės narės turi laikytis ES teisės[14].

25. Reglamentu Nr. 1408/71 įdiegta koordinavimo sistema, visų pirma susijusi su įvairiomis aplinkybėmis laisvo judėjimo teise besinaudojantiems pagal darbo sutartį ir savarankiškai dirbantiems asmenims taikytinų teisės aktų nustatymu[15]. Reglamentas Nr. 1408/71 turi būti aiškinamas atsižvelgiant į Sutarties straipsnio (SESV 48 straipsnio), kuriuo jis grindžiamas, tikslą, t. y. prisidėti prie kuo didesnės darbuotojų migrantų judėjimo laisvės užtikrinimo[16]. Kaip matyti iš šio reglamento penktos, šeštos ir dešimtos konstatuojamųjų dalių ir iš jo 3 straipsnio, reglamentu siekiama kuo veiksmingiau garantuoti vienodą požiūrį į visus valstybės narės teritorijoje ekonominę veiklą vykdančius asmenis ir nesudaryti nepalankių sąlygų darbuotojams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise.

9 — Sprendimas *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:84) ir Sprendimas *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:85).

10 — Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:84) 19 punktas ir Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:85) 18 punktas.

11 — Žr. naujausio šioje srityje priimto Sprendimo *Salgado Gonzáles* (C-282/11, EU:C:2013:86) 35 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką.

12 — Žr., be kita ko, Sprendimo *Blanckaert* (C-512/03, EU:C:2005:516) 49 punktą.

13 — Žr., be kita ko, Sprendimo *Terhoeve* (C-18/95, EU:C:1999:22) 51 punktą ir Sprendimo *Derouin* (C-103/06, EU:C:2008:185) 26 ir 27 punktus.

14 — Žr., be kita ko, Sprendimo *Decker* (C-120/95, EU:C:1998:167) 23 punktą; Sprendimo *Kohll* (C-158/96, EU:C:1998:171) 19 punktą; Sprendimo *Derouin* (EU:C:2008:185) 25 punktą ir Sprendimo *Stewart* (C-503/09, EU:C:2011:500) 77 punktą.

15 — Žr. visų pirma Reglamento Nr. 1408/71 ketvirtą konstatuojamąją dalį. Taip pat žr., be kita ko, Sprendimo *Komisija / Vokietija* (C-68/99, EU:C:2001:137) 22 ir 23 punktus; Sprendimo *Piatkowski* (C-493/04, EU:C:2006:167) 19 ir 20 punktus ir Sprendimo *Nikula* (C-50/05, EU:C:2006:493) 20 punktą.

16 — Sprendimo *Belbouab* (10/78, EU:C:1978:181) 5 punktas; Sprendimo *Hosse* (C-286/03, EU:C:2006:125) 24 punktas; Sprendimo *Hudzinski ir Wawrzyniak* (sujungtos bylos C-611/10 ir C-612/10, EU:C:2012:339) 53 punktas ir Sprendimo *da Silva Martins* (C-388/09, EU:C:2011:439) 70 punktas.

26. Be to, Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinės dalies nuostatos, tarp kurių yra ir 13 straipsnio 1 dalis, sudaro baigtinę kolizinių normų sistemą, dėl kurios valstybės narės nebegali nustatyti, kuriems asmenims taikomi jų teisės aktai ir kurioje teritorijoje jie galioja [17]. Šiomis nuostatomis siekiama ne tik išvengti kelių valstybių narių teisės aktų sistemų taikymo vienu metu ir dėl to susiklostančių sudėtingų situacijų, bet ir užtikrinti, jog į Reglamento Nr. 1408/71 taikymo sritį patenkantys asmenys neliktų be socialinės apsaugos dėl to, kad jiems netaikomi teisės aktai [18]. Todėl reikalavimas asmeniui mokėti socialines įmokas kitoje valstybėje narėje nei ta, kuri nustatyta pagal Reglamentą Nr. 1408/71, iš esmės prieštarauja šiam reglamentui ir visų pirma jo 13 straipsnio 1 daliai [19].

27. Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje aiškiai numatyta, kad visoms nacionalinėms socialinės apsaugos sistemoms taikomos ES teisės nuostatos [20]. Tam, kad įmoka patektų į šio reglamento taikymo sritį, ji turi būti tiesiogiai ir pakankamai reikšmingai susijusi su teisės aktais, kuriais reglamentuojama viena iš 4 straipsnyje numatytų socialinės apsaugos sričių [21]. Šiuo požiūriu lemiamas kriterijus yra tai, ar įmoka specialiai skirta valstybės narės socialinės apsaugos sistemai finansuoti, nepaisant to, ar atsilyginant mokamos išmokos [22]. Sprendimuose *Komisija / Prancūzija* Teisingumo Teismas šiuo požiūriu atskyrė, pirma, mokesčius, kaip antai CSG ir CRDS, mokamus nuo veiklos pajamų arba kompensacinių pajamų, kurie „specialiai ir tiesiogiai skirti Prancūzijos socialinės apsaugos sistemai finansuoti“ ir todėl susiję tokiu ryšiu, ir, antra, mokesčius, „kuriais finansuojamos bendrosios valstybės išlaidos“ [23]. Aplinkybė, kad šios įmokos pagal nacionalinę teisę buvo priskirtos prie mokesčių, nereiškia, jog negalima laikyti, kad jos patenka į Reglamento Nr. 1408/71 taikymo sritį ir kad joms taikomas 13 straipsnio 1 dalyje numatytas teisės aktų sutapimo draudimas [24].

28. Šie principai turi didelę reikšmę nagrinėjamam prašymui priimti prejudicinį sprendimą, nes šioje byloje neginčijama, kad socialinės įmokos, mokamos nuo pajamų iš turto, specialiai skirtos tam tikroms Prancūzijos socialinės apsaugos sritims finansuoti arba šios šalies socialinės apsaugos sistemos deficitui padengti [25].

29. Visų pirma, aplinkybė, kad pagal Prancūzijos teisę nuo pajamų iš turto mokama CSG laikoma papildomu pajamų mokesčiu, o ne atskira socialinio draudimo įmoka ir kad mokesčių inspekcija ją renka bei jos mokėjimą prižiūri pagal pajamų mokesčiui taikomas nuostatas, neturi reikšmės atsakant į klausimą, ar šiai įmokai taikomas Reglamentas Nr. 1408/71. Tokia išvada tiesiogiai išplaukia iš sprendimų *Komisija / Prancūzija* ir atitinka reglamento tikslą – nustatyti valstybių narių koordinavimo sistemą, be kita ko, susijusią su teisės aktų, taikytinų pagal darbo sutartį ir savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, nustatymu [26]. Atsižvelgiant į socialinės apsaugos finansavimo būdų, įskaitant mokesčius, įvairovę [27], jeigu vien įmokos priskyrimo prie mokesčių pagal nacionalinę teisę pakaktų tam, kad ji nepatektų į Reglamento Nr. 1408/71 taikymo sritį, galėtų būti sunku atlikti tokį koordinavimą.

17 — Sprendimo *Luijten* (60/85, EU:C:1986:307) 14 punktas.

18 — Žr., be kita ko, Sprendimo *Kits van Heijningen* (C-2/89, EU:C:1990:183) 12 punktą. Taip pat žr. Sprendimo *Partena* (C-137/11, EU:C:2012:593) 45 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką.

19 — Sprendimo *Perenboom* (102/76, EU:C:1977:71) 13 punktas ir Sprendimo *Aldewereld* (C-60/93, EU:C:1994:271) 26 punktas.

20 — 1 straipsnio j punkte pateikta „teisės aktų“ apibrėžtis labai plati. Žr., be kita ko, Sprendimo *Bozzone* (87/76, EU:C:1977:60) 10 punktą.

21 — Sprendimo *Rheinhold & Mahla* (C-327/92, EU:C:1995:144) 15 ir 23 punktai; Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:84) 35 punktas ir Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:85) 33 punktas.

22 — Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:84) 40 punktas; Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:85) 38 punktas ir Sprendimo *Allard* (C-249/04, EU:C:2005:329) 16 punktas.

23 — Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:84) 37 ir 38 punktai ir Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:85) 35 punktas.

24 — Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:84) 34 punktas ir Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:85) 32 punktas.

25 — Žr. šios išvados 14 punktą.

26 — Žr. šios išvados 15-19 išnašose nurodytą teismo praktiką.

27 — Šiuo klausimu žr. socialinės apsaugos sistemų finansavimo įvairiose valstybėse narėse principų apžvalgą, pateiktą ES tarpusavio informavimo apie socialinę apsaugą sistemos (MISSOC) tinklapyje www.missoc.org/MISSOC/INFORMATIONBASE/COMPARATIVETABLES/MISSOCDATABASE/comparativeTableSearch_PREVIOUS.jsp (2014 m. rugpjūčio 25 d. pateikti duomenys).

30. Antra, priešingai, nei nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir Komisija, vertinant, ar nagrinėjamos socialinės įmokos tiesiogiai ir pakankamai reikšmingai susijusios su teisės aktais, kuriais reglamentuojami socialinės apsaugos klausimai, nesvarbi aplinkybė, kad mokėdamas šias įmokas jų mokėtojas neįgyja teisės gauti kokią nors tiesioginę ir konkrečią išmoką. Kaip Teisingumo Teismas patvirtino Sprendime *Perez Naranjo*, tai, ar galima nustatyti pakankamą socialinės įmokos ir pašalpos ryšį, svarbu priskiriant tokią pašalpą prie specialių neįmokinių išmokų, kaip jos suprantamos pagal Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 2 dalies a punktą. Tačiau šis klausimas skiriasi nuo bendresnio klausimo, ar socialinė įmoka patenka į šio reglamento materialinę taikymo sritį[28].

31. Trečia, Prancūzijos vyriausybės argumentas, kad nagrinėjamos įmokos nepakeičia socialinių įmokų, nėra lemiamas. Iš tiesų, byloje, kurioje priimtas Sprendimas *Komisija / Prancūzija*, susijusioje su CSG, mokama nuo veiklos pajamų ir kompensacinių pajamų, Teisingumo Teismas nusprendė, jog šios įmokos ir tos valstybės narės teisės aktų, kuriais reglamentuojami socialinės apsaugos klausimai, ryšį „taip pat aiškiai parodo aplinkybė, kad <...> mokestis iš dalies pakeičia socialines įmokas, kurios yra sunki našta mažą ir vidutinį darbo užmokestį gaunantiems asmenims <...>“[29]. Tačiau taip suformuluota išvada ir aplinkybė, kad Teisingumo Teismas panašaus argumento nenurodė tą pačią dieną priimtame kitame sprendime (dėl CRDS), aiškiai rodo, jog ši aplinkybė nėra lemiama nustatant tiesioginį ir pakankamai reikšmingą ryšį, siejantį socialinę įmoką ir teisės aktus, kuriais reglamentuojami socialinės apsaugos klausimai. Konkrečiau kalbant, manau, atsakymas į klausimą, ar Reglamentas Nr. 1408/71 taikomas valstybės narės renkamai įmokai, neturėtų priklausyti nuo tos valstybės renkamų socialinių įmokų pobūdžio. Jeigu Reglamentu Nr. 1408/71 būtų taikomas tik mokesčiams, įvestiems siekiant pakeisti jau esamas socialines įmokas, būtų sunku pasiekti šiame reglamente numatytą koordinavimo tikslą.

Ar svarbu tai, kad nagrinėjamos įmokos mokamos nuo pajamų, nesusijusių su profesinės veiklos vykdymu?

32. Dabar išnagrinėsiu pagrindinį Prancūzijos vyriausybės ir Komisijos argumentą, kad įmokos, mokamos nuo pajamų, nesusijusių su buvusia arba dabartine profesine veikla, negali būti tiesiogiai ir pakankamai reikšmingai susijusios su teisės aktais, kuriais reglamentuojami socialinės apsaugos klausimai, ir todėl jos nepatenka į Reglamento Nr. 1408/71 taikymo sritį.

33. Nei Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje, nei jo 13 straipsnyje nenumatytas skirstymas atsižvelgiant į pajamų, nuo kurių mokama socialinė įmoka, pobūdį.

34. Šios nuostatos turi būti aiškinamos atsižvelgiant į SESV 48 straipsnio tikslą – prisidėti prie kuo didesnės judėjimo laisvės užtikrinimo darbuotojams migrantams[30]. Atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1408/71 aštuntą konstatuojamąją dalį matyti, kad 13 straipsnio 1 dalyje numatytu teisės aktų sutapimo draudimu siekiama apsaugoti darbuotojus migrantus nuo sudėtingų situacijų, kurios sudarytų kliūčių naudotis laisvo judėjimo teisėmis, jeigu jiems būtų kartu taikomos kelios teisės nuostatų sistemos[31].

35. Manau, kad tokios įmokos, kaip nagrinėjamos, yra tokia pati kliūtis laisvam darbuotojų judėjimui kaip CSG ir CRDS, mokamos nuo veiklos pajamų arba kompensacinių pajamų.

28 — Sprendimo *Perez Naranjo* (C-265/05, EU:C:2007:26), kuriame Teisingumo Teismas aiškinosi, ar tai, kad CSG naudojama *Fonds de solidarité vieillesse* (Senatvės solidarumo fondas) finansuoti, reiškia, jog iš šio fondo mokama pašalpa turi būti laikoma specialia neįmokine išmoka, 41 punktas.

29 — Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:85) 36 punktas.

30 — Žr. šios išvados 25 punktą.

31 — Sprendimo *Kits van Heijningen* (EU:C:1990:183) 12 punktas; Sprendimo *Allard* (EU:C:2005:329) 28 punktas ir Nutarties *Vogler* (C-242/99, EU:C:2000:582) 26 punktas. Taip pat žr. generalinio advokato A. M. La Pergola išvados, pateiktos byloje *Komisija / Prancūzija* (C-34/98, EU:C:1999:392), 24 punktą.

36. Pirma, darbo vietos valstybė narė taip pat gali rinkti socialines įmokas nuo pajamų iš turto. Atsižvelgiant į Teisingumo Teismui pateiktą informaciją, atrodo, būtent taip ir yra pagrindinėje byloje: akivaizdu, kad rentos iki gyvos galvos, kurias G. de Ruyter gavo 1997–2004 m., įtrauktos į socialinių įmokų, kurias jis mokėjo Nyderlanduose, bazę. Manau, jeigu darbuotojas, kaip antai G. de Ruyter, žinotų apie tai, kad tos pačios pajamos dviejose valstybėse narėse apmokestinamos dviejų rūšių socialiniais mokesčiais, jis greičiausiai nebenorėtų dirbti Nyderlanduose ir persikeltų gyventi į Prancūziją [32].

37. Antra, net jeigu darbo vietos valstybė narė nerenka socialinių įmokų nuo pajamų iš turto, nevienodas požiūris išlieka.

38. Šiuo klausimu norėčiau priminti, kad principu, pagal kurį turi būti taikomi vienos valstybės narės teisės aktai, siekiama kuo veiksmingiau garantuoti vienodą požiūrį į visus valstybės narės teritorijoje dirbančius darbuotojus [33].

39. Sprendimuose *Komisija / Prancūzija* Teisingumo Teismas iš esmės nusprendė, kad, jeigu iš darbuotojų, kurie apdrausti darbo vietos valstybėje narėje, būtų reikalaujama, be kita ko, finansuoti (nors ir tik iš dalies) jų gyvenamosios vietos valstybės narės socialinės apsaugos sistemą, atsirastų nevienodas požiūris pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnį, nes iš visų kitų tos valstybės gyventojų reikalaujama mokėti įmokas tik į pastarosios valstybės socialinės apsaugos sistemą [34]. Toks nevienodas požiūris pats savaime yra kliūtis laisvam darbuotojų judėjimui, kuri, atsižvelgiant į šią nuostatą, negali būti pateisinta [35].

40. Tokie argumentai gali būti taikomi ir kalbant apie pagrindinėje byloje nagrinėjamas socialines įmokas. Dėl šių įmokų, kurias mokėti privalo visi Prancūzijoje mokesčių tikslais gyvenantys asmenys, nepaisant to, ar jiems taikomi socialinės apsaugos teisės aktai kitoje valstybėje narėje, kitoje valstybėje narėje gyvenantys pagal darbo sutartį dirbantys asmenys atsiduria nepalankesnėje padėtyje nei asmenys, kurie dirba pagal darbo sutartį ir gyvena Prancūzijoje ir todėl moka įmokas tik į šios valstybės narės socialinės apsaugos sistemą (gali būti ir taip, kad darbo vietos valstybė narė, kuri nerenka socialinių mokesčių nuo pajamų iš turto, kompensuoja šią padėtį didesnėmis įmokomis nuo kitų rūšių pajamų arba kad pagal bendrą jos socialinės apsaugos sistemą joje tiesiog mokamos mažesnės išmokos).

41. Be to, nors iš tiesų Reglamentu Nr. 1408/71 siekiama užtikrinti laisvą pagal darbo sutartį ir savarankiškai dirbančių asmenų judėjimą Europos Sąjungoje, vertinant, ar šis reglamentas taikomas tam tikram asmeniui, nesvarbu, ar jis vykdo profesinę veiklą (arba vykdė ją anksčiau).

42. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką asmuo yra „pagal darbo sutartį dirbantis asmuo“, kaip jis suprantamas pagal Reglamentą Nr. 1408/71, jeigu jis apdraustas privalomuoju arba neprivalomuoju draudimu bent nuo vieno draudiminio įvykio, kurį apima bendroji arba specialioji socialinės apsaugos sistema, numatyta šio reglamento 1 straipsnio a punkte, neatsižvelgiant į darbo santykių egzistavimą [36].

32 — Pagal nusistovėjusią teismo praktiką visi Bendrijos piliečiai, neatsižvelgiant į jų gyvenamąją vietą ir pilietybę, kurie dirba valstybėje narėje, kuri nėra jų gyvenamosios vietos valstybė narė, patenka į SESV 45 straipsnio taikymo sritį. Šiuo klausimu žr., be kita ko, Sprendimo *Ritter-Coulais* (C-152/03, EU:C:2006:123) 31 punktą; Sprendimo *Renneberg* (C-527/06, EU:C:2008:566) 36 punktą ir Sprendimo *S. ir G.* (C-457/12, EU:C:2014:136) 39 punktą. Taip pat pridurčiau, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką draudžiamos net mažiausios kliūtys šiai laisvei, jeigu jos nėra pateisinamos. Žr. naujausio šiuo klausimu priimto Sprendimo *Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken Betriebs* (C-514/12, EU:C:2013:799) 34 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką.

33 — Reglamento Nr. 1408/71 dešimta konstatuojamoji dalis.

34 — Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:84) 45–48 punktai ir Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:85) 42–45 punktai.

35 — Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:84) 47 ir 48 punktai ir Sprendimo *Komisija / Prancūzija* (EU:C:2000:85) 44 ir 45 punktai.

36 — Sprendimo *Pierik* (182/78, EU:C:1979:142) 4 ir 7 punktai; Sprendimo *Martínez Sala* (C-85/96, EU:C:1998:217) 36 punktas; Sprendimo *Dodl ir Oberhollenzer* (C-543/03, EU:C:2005:364) 31 punktas ir Sprendimo *Borger* (C-516/09, EU:C:2011:136) 28 punktas. Reglamente Nr. 883/2004, kuriuo panaikintas Reglamentas Nr. 1408/71, atsižvelgiama į šią teismo praktiką ir nurodyta, kad jis taikomas valstybių narių piliečiams, asmenims be pilietybės ir pabėgėliams, gyvenantiems vienoje iš valstybių narių, „kuriems yra ar buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai, bei jų šeimos nariams ir maitintojo netekusiems asmenims“ (2 straipsnio 1 dalis).

43. Reglamento Nr. 1408/71 materialinė taikymo sritis ir taikymo asmenims sritis turėtų būti nustatomos nuosekliai. 1 straipsnio j punkte pateikta „teisės aktų“ sąvoka apima visas priemones, kurios specialiai skirtos socialinės apsaugos sistemai finansuoti. Todėl, manau, nėra priežasčių įtvirtinti skirtumų atsižvelgiant į pajamų, kurios sudaro tokio finansavimo pagrindą, pobūdį. Man atrodo, jeigu būtų taikomas toks skirstymas, Europos Sąjungoje judantiems (arba ketinantiems judėti) asmenims pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalį suteikiamos apsaugos lygis skirtųsi atsižvelgiant į tai, ar jų visos pajamos gautos iš profesinės veiklos, ar iš turto, ar iš abiejų šių šaltinių.

Valstybių narių kompetencija socialinės apsaugos ir mokesčių srityse

44. Nepritariu Prancūzijos vyriausybės teiginiui, kad, jeigu nagrinėjamoms socialinėms įmokoms būtų taikomas Reglamentas Nr. 1408/71, būtų kišamasi į valstybių narių kompetenciją organizuoti savo socialinės apsaugos sistemų finansavimą arba į jų kompetenciją mokesčių srityje.

45. Naudodamosi teise organizuoti savo socialinės apsaugos sistemas valstybės narės privalo laikytis ES teisės [37]. Todėl galima daryti išvadą, jog aplinkybė, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos susijusios su socialinės apsaugos finansavimu iš mokesčių, nereiškia, jog netaikomos Sutarties nuostatos, visų pirma susijusios su darbuotojų judėjimo laisve [38].

46. Kaip išvadoje, pateiktoje bylose *Komisija / Prancūzija*, pažymėjo generalinis advokatas A. M. La Pergola [39], ši išvada nereiškia, kad ginčijama valstybių narių laisvė užtikrinti socialinės apsaugos sistemų finansavimą taikant mokestines priemones. Ji susijusi su laisve nustatyti mokesčius tiek, kiek toks apmokestinimas susijęs su darbuotojų migrantų arba, kalbant bendrai, visų vienos valstybės narės piliečių, kurie naudojasi viena iš pagrindinių pagal Sutartis garantuojamų laisvių ir kuriems yra arba buvo taikomi vienos arba daugiau valstybių narių socialinės apsaugos teisės aktai, pajamomis.

47. Be to, nesutinku su Prancūzijos vyriausybės nuomone, kad, jeigu Teisingumo Teismo argumentai, išdėstyti sprendimuose *Komisija / Prancūzija*, būtų taikomi kalbant apie pagrindinėje byloje nagrinėjamas socialines įmokas, tai neišvengiamai reikštų, jog laikoma, kad *visi* mokesčiai, iš kurių finansuojama socialinės apsaugos sistema, tiesiogiai ir pakankamai reikšmingai susiję su socialinės apsaugos teisės aktais (Prancūzijos vyriausybė šį argumentą išdėstė konkrečiai kalbėdama apie vartojimo mokesčius).

48. Viena vertus, tik nuostatos dėl mokesčių, kurie *specialiai* skirti socialinės apsaugos sistemai finansuoti, turi būti laikomos valstybės narės teisės aktų, kuriais reglamentuojami socialinės apsaugos klausimai, dalimi ir todėl jiems taikomas Reglamente Nr. 1408/71 numatytas teisės aktų sutapimo draudimas. Todėl vien aplinkybės, jog dalis taikant mokestį gautų pajamų skiriama socialinės apsaugos sistemai finansuoti, nepakanka, kad toks mokestis patektų į šio reglamento taikymo sritį [40].

37 — Žr. šios išvados 24 punktą.

38 — Pagal analogiją žr. Sprendimo *Terhoeve* (EU:C:1999:22) 35 punktą.

39 — EU:C:1999:392, 2 punktas.

40 — Tokiais argumentais gali būti remiamasi kalbant, pavyzdžiui, apie Prancūzijoje taikomą PVM. Remiantis Prancūzijos vyriausybės pateikta informacija, 7,85 % iš šio mokesčio gautų pajamų skiriama sveikatos draudimo, motinystės draudimo, neįgalumo draudimo ir gyvybės draudimo sistemoms finansuoti šioje valstybėje narėje.

49. Kita vertus, manau, mažai tikėtina, kad valstybėje narėje taikomą vartojimo mokestį ir teisės aktus, kuriais reglamentuojami tos valstybės narės socialinės apsaugos klausimai, sietų tiesioginis ir pakankamai reikšmingas ryšys, net jeigu toks mokestis specialiai skirtas socialinės apsaugos sistemai finansuoti [41]. Sunku suprasti, kaip vien dėl aplinkybės, kad vienoje valstybėje narėje apdraustam asmeniui kitoje valstybėje narėje taikomi vartojimo mokesčiai, specialiai skirti jos socialinės apsaugos sistemai finansuoti, toks asmuo atsidurtų sudėtingoje situacijoje.

50. Vartojimo mokesčiais, kitaip nei pajamų mokesčiais, valstybė apmokestina savo teritorijoje įsigyjamų prekių ir gaunamų paslaugų išlaidas, neatsižvelgdama į vartotojo gyvenamąją ir darbo vietą. Todėl, jeigu asmuo, kaip antai G. de Ruyter, perka prekes arba gauna paslaugas Prancūzijos teritorijoje, paprastai vartojimo mokesčius jis turi mokėti tik Prancūzijoje, net jeigu šis asmuo dirba (ir yra apdraustas) kitoje valstybėje narėje.

51. Tai akivaizdu kalbant apie PVM ir akcizus, kuriems taikomos specialios ES nuostatos, skirtos dvigubam apmokestinimui išvengti [42]. Tačiau, manau, apskritai, vartojimo mokestis, taikomas kitoje valstybėje narėje gautų paslaugų išlaidoms, yra laisvo paslaugų judėjimo Sąjungoje apribojimas, todėl jis iš principo draudžiamas, įskaitant atvejus, kai jis taikomas panašioms valstybės viduje teikiamoms paslaugoms [43]. Man taip pat atrodo, kad valstybei narei būtų sudėtinga taikyti vartojimo mokestį kitoje valstybėje narėje įsigyjamų prekių išlaidoms ir nepažeisti importo muitams lygiaverčio poveikio mokėjimų draudimo, jeigu toks mokestis netaikomas panašiems vietos gaminiams [44]. Net jeigu panašių prekių įsigijimo šalies teritorijoje išlaidos būtų apmokestinamos lygiaverčiu mokesčiu, dėl vartojimo mokesčio vartotojas neišvengiamai privalėtų deklaruoti atitinkamas kitoje valstybėje narėje įsigytas prekes. Dėl to taptų sudėtingiau įsigyti prekių ne šalies teritorijoje. Todėl greičiausiai toks mokestis būtų laikomas importo apribojimui lygiaverčio poveikio priemone, nesuderinama su SESV 34 straipsniu [45].

52. Apibendrinant galima teigti, kad, nors dėl tokių, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, socialinių įmokų taikymo G. de Ruyter gali atsidurti sudėtingoje situacijoje, nes jis jau apdraustas Nyderlanduose [46], to negalima pasakyti apie vartojimo mokesčius, kuriuos jis turi mokėti, kai perka prekes arba gauna paslaugas Prancūzijoje. Sunku įsivaizduoti, kaip tokios prekės ir paslaugos galėtų būti teisėtai apmokestintos papildomais vartojimo mokesčiais kitoje valstybėje narėje.

53. Kalbant plačiau, prievolė mokėti vartojimo mokesčius (kartu su kaina be mokesčių), kitaip nei prievolė mokėti mokesčius nuo pajamų, atsiranda dėl to, kad asmuo nuperka prekę arba paslaugą. Jeigu asmenys, kurie apdrausti A valstybėje narėje ir jiems taikomi šios valstybės narės socialinės apsaugos teisės aktai, būtų atleisti nuo B valstybės narės vartojimo mokesčių, kurie specialiai skirti jos socialinės

41 — Prancūzijos vyriausybė teigia, kad Prancūzijos socialinės apsaugos sistema taip pat finansuojama ir iš sveikatos arba rizikos draudimo sutarčių, azartinių lošimų ir sporto lažybų, tabako, alkoholinių ir nealkoholinių gėrimų mokesčių.

42 — Žr. 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, p. 1) 62 konstatuojamąją dalį ir 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, p. 12), 30 ir 31 konstatuojamąsias dalis ir 33 straipsnio 6 dalį. Žinoma, apmokestinamieji pirkėjai PVM, mokėtiną tais atvejais, kai prekės tiekiamos Bendrijos viduje, moka valstybėje narėje, į kurią prekės atgabenamos, t. y. pirkėjo įsisteigimo valstybėje narėje. Tačiau tokiu atveju valstybėje narėje, kurioje prekės nupirktos, PVM nemokamas. Todėl dvigubo apmokestinimo rizika paprastai nekyla (žr. Direktyvos 2006/112 40–42 straipsnius).

43 — Pagal SESV 56 straipsnį ne tik reikalaujama panaikinti diskriminaciją dėl pilietybės, bet ir panaikinti visus apribojimus – net vienodai taikomus ir nacionaliniams, ir kitų valstybių narių paslaugų teikėjams – jeigu jie gali užkirsti kelią ir trukdyti kitoje valstybėje narėje, kur jis teisėtai teikia analogiškas paslaugas, įsteigto paslaugų teikėjo veiklai arba padaryti ją ne tokią patrauklią. Žr. naujausio su šiuo klausimu susijusio Sprendimo *Duomo Gpa ir kt.* (sujungtos bylos C-357/10–C-359/10, EU:C:2012:283) 36 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką.

44 — SESV 28 straipsnio 1 dalis. Importo ir eksporto muitų bei lygiaverčio poveikio mokėjimų valstybių narių tarpusavio prekyboje draudimas apima visus mokesčius, taikomus importuojant prekes arba dėl tokio importo, kuriais apmokestinamos būtent importuojamos prekės, o ne panašūs vietos gaminiai ir dėl kurių keičiasi tokių prekių savikaina. Žr. Sprendimo *Capolongo* (77/72, EU:C:1973:65) 12 punktą ir Sprendimo *Compagnie commerciale de l'Ouest ir kt.* (sujungtos bylos C-78/90–C-83/90, EU:C:1992:118) 23 punktą.

45 — Žr., pavyzdžiui, Sprendimo *Komisija / Italija* (154/85, EU:C:1987:292) 12 punktą.

46 — Žr. šios išvados 35–40 punktus.

apsaugos sistemai finansuoti, būtų skatinama pirkti atitinkamas prekes ir teikti paslaugas B valstybėje narėje, o ne A valstybėje narėje. Dėl to būtų sukurtos konkurencijos požiūriu nepalankios sąlygos parduoti prekes ir paslaugas A valstybėje narėje (bent jau jeigu šioje valstybėje narėje joms taikomi panašūs vartojimo mokesčiai) – tokia padėtis būtų sunkiai suderinama su vidaus rinkos logika ir esme.

Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalis

54. Galiausiai, Prancūzijos vyriausybė teigė, jog, jeigu darytume prielaidą, kad nagrinėjamoms įmokoms taikomas Reglamentas Nr. 1408/71, jų rinkimas būtų nesuderinamas su juo tik jeigu nuo G. de Ruyter gautų rentų iki gyvos galvos taip pat būtų mokamos socialinio draudimo įmokos Nyderlanduose. Šiuo požiūriu Prancūzijos vyriausybė ginčija G. de Ruyter teiginį, kad jis mokėjo socialines įmokas nuo rentų iki gyvos galvos Nyderlanduose [47]. Ji taip pat remiasi Sprendimu *Piatkowski*, kuriame Teisingumo Teismas nagrinėjo, ar socialinės įmokos buvo mokamos nuo tam tikrų pajamų *dviejose* valstybėse narėse [48].

55. Šis argumentas grindžiamas neteisingu Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalies aiškinimu.

56. Iš tiesų, socialinių įmokų rinkimas nuo tų pačių pajamų daugiau kaip vienoje valstybėje narėje patenka į šios nuostatos taikymo sritį [49]. Tačiau jos taikymo sritis yra platesnė. Jeigu asmuo patenka į Reglamento Nr. 1408/71 taikymo sritį, 13 straipsnio 1 dalyje numatytas principas, pagal kurį draudžiamas sistemų sutapimas, yra absoliutus ir jam taikomos tik 14c ir 14f straipsniuose numatytos išimtys [50]. Pagal 13 straipsnio 2 dalies a punktą vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi *tik* tos valstybės teisės aktai, net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje. Nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą aiškiai nurodyta, kad G. de Ruyter dirba Nyderlanduose, bet gyvena Prancūzijoje. Todėl jam turėtų būti taikomi tik Nyderlandų socialinės apsaugos teisės aktai.

57. Todėl, jeigu darytume prielaidą (kaip jau nurodžiau šioje išvadoje), jog nagrinėjamos socialinės įmokos tiesiogiai ir pakankamai reikšmingai susijusios su Prancūzijos teisės aktais, kuriais reglamentuojami socialinės apsaugos klausimai, kad būtų taikomas Reglamentas Nr. 1408/71, jeigu prievolė jas mokėti būtų taikoma G. de Ruyter, būtų nepaisoma šio reglamento 13 straipsnio 1 dalyje numatyto teisės aktų sutapimo draudimo ir 13 straipsnio 2 dalies a punkte numatytos kolizinės nuostatos [51]. Todėl nesvarbu, ar nuo G. de Ruyter Nyderlanduose gautų rentų iki gyvos galvos šioje šalyje iš tiesų buvo renkamos socialinės įmokos.

58. Tokios išvados nepaneigia Teisingumo Teismo sprendimas *Piatkowski*. Ta byla susijusi su specifine situacija – asmuo vienu metu pagal darbo sutartį dirbo vienoje valstybėje narėje ir savarankiškai dirbo kitoje valstybėje narėje. Tokiu atveju taikoma Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 1 dalies išimtis, pagal kurią tokiam asmeniui (kitaip nei G. de Ruyter) kartu taikomi abiejų valstybių narių socialinės apsaugos teisės aktai, todėl iš principo jis turi mokėti abiejų šių valstybių narių teisės aktais nustatytas

47 — Tai fakto klausimas, kurį turi galutinai išspręsti nacionalinis teismas, kuris turi kompetenciją spręsti tokius klausimus. Vis dėlto, iš bylos medžiagos, kurią Teisingumo Teismo kanceliarija gavo su nutartimi dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, matyti, kad nuo nagrinėjamų rentų iki gyvos galvos Nyderlanduose tikrai buvo renkamos socialinės įmokos: žr. šios išvados 36 punktą.

48 — Sprendimas *Piatkowski* (EU:C:2006:167).

49 — Žr. šios išvados 26 punktą.

50 — Žr. šios išvados 37–40 punktus.

51 — Kaip išvadoje, pateiktoje byloje *Perenboom* (102/76, EU:C:1977:57), nurodė generalinis advokatas J.-P. Warner, „nė viena valstybė narė, išskyrus tą, kurios teisės aktai <...> taikytini [pagal Reglamentą Nr. 1408/71], neturi teisės rinkti įmokų iš atitinkamo darbuotojo“.

įmokas, jeigu tokios yra numatytos [52]. Tačiau Teisingumo Teismas aiškiai nurodė, jog net ir tokiu atveju, jeigu būtų aiškinama, kad pagal Reglamento Nr. 1408/71 14c straipsnio b punktą leidžiama du kartus apmokestinti tas pačias pajamas, toks aiškinimas būtų nepalankus darbuotojams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, ir todėl akivaizdžiai prieštarautų šio reglamento tikslui [53].

Išvada

59. Dėl visų išdėstytų priežasčių siūlau Teisingumo Teismui į *Conseil d'État* klausimą atsakyti taip:

Įmokos nuo pajamų iš turto, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjama bendroji socialinė įmoka nuo pajamų iš turto (CSG), įmoka socialinei skolai padengti (CRDS), 2 % socialinis mokestis ir jo papildoma įmoka, yra tiesiogiai ir pakankamai reikšmingai susijusios su Prancūzijos teisės aktais, kuriais reglamentuojamos iš dalies pakeisto 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, 4 straipsnyje išvardytos socialinės apsaugos sritys. Todėl jos patenka į šio reglamento materialinę taikymo sritį.

52 — Reglamento Nr. 1408/71 14c straipsnio b punktas. Žr. Sprendimo *Piatkowski* (EU:C:2006:167) 22 punktą. Taip pat žr. Sprendimo *de Jaeck* (C-340/94, EU:C:1997:43) 39 punktą.

53 — Sprendimo *Piatkowski* (EU:C:2006:167) 27 punktas.